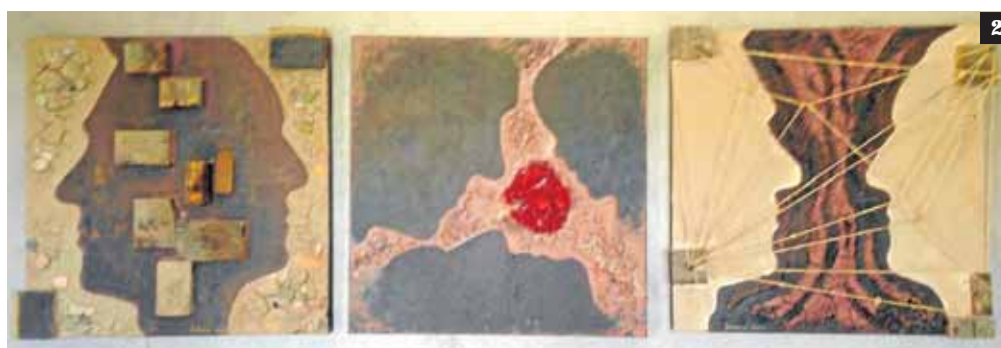

1

2

3

4

5

TEXT **ALEXANDRE ROA CASELLAS**

El mar és sempre un element magnètic i encisador, ja sigui per la seva projecció de calma i d'inescrutabilitat com per la seva abruptesa sublim que el fa perillós; sempre és, de totes maneres, inabastable. Aquesta deu ser la seva força estètica i simbòlica, i segurament per això se li ha dedicat tot un gènere artístic històric que arriba fins als nostres dies. De totes maneres, més enllà del gènere i les seves convencions, és un element que es fa present en les arts com un reflex de la fascinació que exerceix sobre l'ànima humana.

És precisament el mar el que protagonitza la darrera sèrie de la pintora Iratxe Caño Esteban (Barakaldo, 1971). Actualment resident a la costa baixempordanesa, en una casa amb el nom de *Lore-etxea* (casa de les flors), va fer les seves primeres passes en la pintura en un institut de Portugaleta (Biscaia), on recorda que la seva professora Carmen Castro la va iniciar en el dibuix lineal i la pintura al tremp un cop acabada una primera experiència escolar, on la creativitat se li havia vist truncada pels canons sempre exigits en la realització d'activitats manuals. A l'institut, en canvi, veu que pot començar a sortir-se dels marges i experimentar. No obstant això, la seva formació acadèmica es va centrar en la psiquiatria, cosa que va convertir l'art en un interès latent, practicat de forma autodidacta i en el seu temps lliure, almenys fins que va haver acabat la carrera i va moure's a Girona.

Si bé primerament va començar pintant retrats i escenes que trobava interessants d'altres quadres, o bé de la realitat que l'envoltava, concentrant-se en la llum i en les expressions amb especial interès, el seu trasllat a la costa gironina provoca una fascinació pel mar que, podem aventurar, ja es trobava latent dins seu. De fet, recorda que a Portugaleta no hi veia el Cantàbric tot i tenir-lo al costat. Potser és per això que el mar és per a ella un element a abastar, la metàfora d'un objectiu constantment pendent d'assolir.

Del Mediterrani, Iratxe Caño s'ha sentit atreta per la quietud i els colors canviants, caràcters que enriqueixen una representació pictòrica i que li permeten recrear-se en la llum i els detalls. La seva mane-

La intimitat de les onades

Iratxe Caño inicia amb la sèrie «Mares Verticales» l'etapa inaugural de la seva trajectòria expositiva, pintant de forma íntima el Mediterrani i el Cantàbric, fins a fer-los protagonistes

FOTOS:

► **Sobre aquestes línies, Iratxe Caño al seu estudi.**

1. **Un quadre de l'artista basca.**
2. **Geografias vitales, un tríptic sobre les relacions familiars.**
3. **L'estudi gironí d'Iratxe Caño.**
4. **Obra de la sèrie Mares verticales.**
5. **Primer quadre de gran format de Mares verticales.**

ALEXANDRE ROA CASELLAS

ra d'afrontar-lo és, a més, especialment personal, ja que s'allunya dels convencionalismes de les marines, que tendeixen a parlar del que envolta el mar i a configurar escenes on el mar és un element paisatgístic més. Caño pinta el mar com a protagonista principal i, en molts casos, absolut dels seus quadres. El pinta sense context, descrivint-ne les aigües amb textura, per a la qual utilitza el làtex, i abocant-hi una paleta progressiva de colors marins. Per això s'atreveix a trencar la convenció principal de la representació del mar i els converteix en *Mares Verticales*, gest amb el qual reivindica el mar com a element viu i canviant, com a objecte últim de la

fascinació de la mirada. La seva complexitat i les seves subtileses evocuen la intimitat humana i, específicament, la seva pròpia, com si pintar l'aigua del mar i les roques partís d'un impuls per autoretratar-se sense mostrar-se. Malgrat tot, de tant en tant hi fa emergir una figura humana que concentra aquesta reverberació intimista del mateix mar.

No hem de menystenir la seva professió com a influència significativa en la seva vessant creativa, ja que en bona mesura és una feina consistent en reconèixer els paisatges interiors que condicionen les personalitats i els caràcters. Sense dubte és aquesta pulsio la que imprimeix tant caràcter al mar, fent que aquest també alimenti les seves capacitats en la comprensió de la ment humana. Cada cop ha equilibrat més les seves dues activitats professionals, de forma que ha cursat un màster d'art-teràpia a Girona i entén l'art com a essència cultural i també com a eina terapèutica.

No és fins ara que l'artista ha començat a sentir la necessitat de mostrar el seu treball, exhibir-lo com una forma de compartir-lo i completar-ne així el sentit. Després de la seva primera exposició al local dels Amics del Museu d'Art de Girona, el passat mes de febrer, aquest juliol ha estat cridada a participar en una fira d'art a Cannes per la Galeria d'Art Gaudí de Madrid. ►

